Paralelné programovanie

doc. Ing. Michal Čerňanský, PhD.

FIIT STU Bratislava

Prehľad tém

- Paralelné a distribuované spracovanie
- Témy predmetu
- Programátorské modely
- Organizácia predmetu
- Podmienky abslovovania

NVidia Tesla Supercomputer

- Dôvody
 - Vysoký výkon (vedecké výpočty, grafika)
 - Spoľahlivosť
 - Prirodzená distribuovanosť
- Najvyšší cieľ automatická paralelizácia (Holy Grail)
- Zdroje paralelizmu inštrukcie, dáta, úlohy
- Výsledky
 - Moderné kompilátory
 - Moderné procesory

- Problémy
 - Tepelná disipácia
 - Rýchlosť šírenia signálu

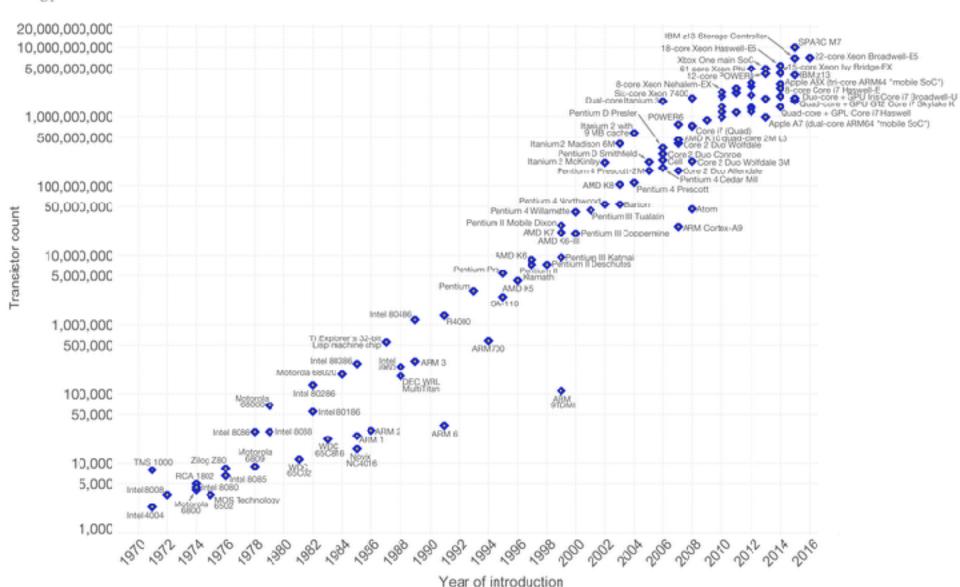
- Riešenie
 - Viacej výpočtových jadier na procesor

Moore's Law – The number of transistors on integrated circuit chips (1971-2016)

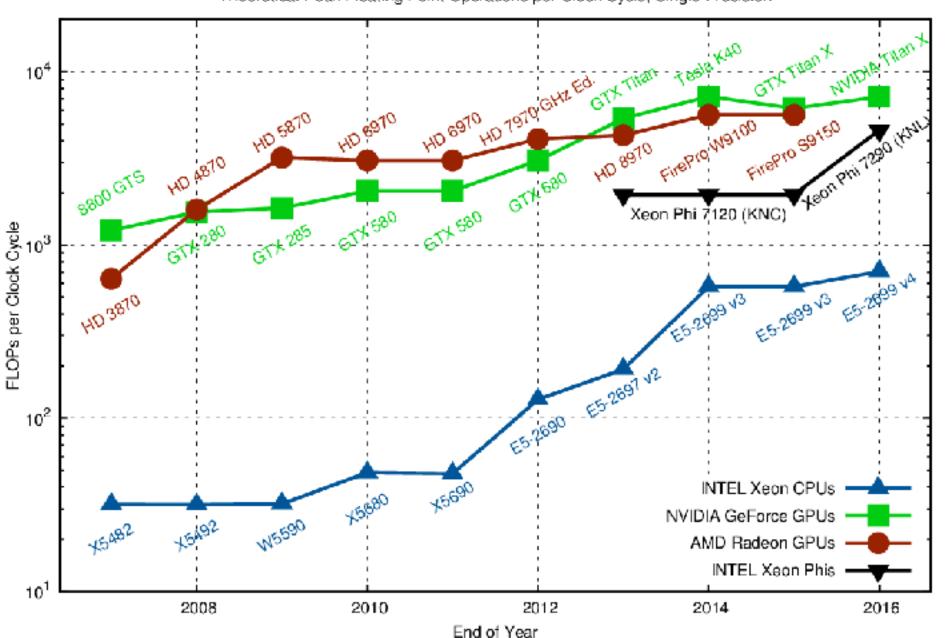
Our World in Data

Moore's law describes the empirical regularity that the number of transistors on integrated circuits doubles approximately every two years.

This advancement is important as other aspects of technological progress — such as processing speed or the price of electronic products — are strongly linked to Moore's law.

- Ale
 - Komplikovanejšia tvorba programov

- Výskum
 - Nové jazyky alebo rozšírenia jazykov
 - Podporné prostriedky
 - Čiastočná automatická paralelizácia

- Výskumné trendy
 - Vysokovýkonné počítanie (High Performance computing)
 - Vedecké počítanie (Scientific Computing)
 - Adaptácia algoritmov pre využitie masívneho paralelizmu
 - Špecializované programovacie jazyky a podporné nástroje

- Súčasné HW prostriedky
 - Viacjadrové procesory
 - Mnohojadrové (grafické) procesory
 - Počítačové klastre
 - Počítačové gridy
- Súčasné SW prostriedky
 - Message Passing Interface (MPI)
 - Open Multiprocessing (OpenMP)
 - Cuda a Open Computing Language (OpenCL)

Predpokladané znalosti, zručnosti a schopnosti:

 Znalosti súvisiace s návrhom a realizáciou sekvenčných algoritmov v programovacom jazyku C/C++.

Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu:

Zápočet (50%) a skúška (50% z celkového hodnotenia)

Priebežné hodnotenie:

- Projekt riešený na jednom cvičení zadaná synchronizačná úloha
- Projekt riešený na cvičeniach MPI+OpenMP
- Projekt úloha zvolená študentom

Záverečné hodnotenie:

Záverečný test

Ciel' predmetu:

- Poskytnúť znalosti o metódach a prostriedkoch paralelného spracovania s dôrazom na ich využitie pri tvorbe aplikácií.
- Získať praktické skúsenosti s návrhom efektívnych paralelných algoritmov pomocou programovacích modelov pre symetrické multiprocesory a počítačové klastre,
- Pozornosť bude venovaná programovacím modelom pre mnohojarové grafické procesory.

Stručná osnova predmetu:

- Flynnova taxonómia, Amhdalov zákon, Gustafsonov zákon
- Systémy so zdieľanou a distribuovanov pamäťou, multiprocesory a multipočítače
- Podmienky paralelizmu, dátová a zdrojová nezávislosť
- Zdroje paralelizmu, paralelizmus na úrovni inštrukcí, dátový paralelizmus, paralelizmus úloh
- Návrh paralelných programov, komunikácia, synchronizácia (atomické operácie, bariery, semafóry, mutexy), závislosť medzi dátami, dekompozícia, granularita, rozkladanie záťaže

Stručná osnova predmetu (pokračovanie):

- Paralelné programovacie modely, model vlákien, model zasielania správ
- Explicité použitie vláken Pthreads (resp. Java threads, Win32 threads, C++11 Threads, ...)
- Implicitné použitie vlákien OpenMP
- Programovanie systémov s distribuovanou pamäťou MPI
- Programovanie mnohojadrových grafických procesorov CUDA, OpenCL
- Analytické modelovanie paralelných programov, analýza výkonnosti, ladenie

Pthreads – POSIX Threads

Explicitné použitie vlákien

```
static void *thread func(void *vptr args)
  return NULL;
pthread t thread;
pthread create (&thread, NULL, thread func, NULL);
pthread join(thread, NULL);
```

OpenMP – Open Multiprocessing

Implicitné použitie vlákien

```
int main(int argc, char* argv[])
  #pragma omp parallel
  printf("Hello, world.\n");
  return 0;
#pragma omp parallel for
for (i = 0; i < N; i++)
```

MPI – Message Passing Interface

```
MPI_Init(&argc,&argv);

MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD,&numprocs);
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD,&myid);

MPI_Send(buff, BUFSIZE, MPI_CHAR, i, TAG, MPI_COMM_WORLD);

MPI_Recv(buff, BUFSIZE, MPI_CHAR, i, TAG, MPI_COMM_WORLD, &stat);
```

Cuda – Compute Unified Device Architecture

```
\dim 3 \operatorname{blockDim}(16, 16, 1);
dim3 gridDim(width / blockDim.x, height / blockDim.y, 1);
kernel<<< gridDim, blockDim, 0 >>>(d odata, width, height);
 global void kernel(float* odata, int height, int width)
   unsigned int x = blockIdx.x*blockDim.x + threadIdx.x;
   unsigned int y = blockIdx.y*blockDim.y + threadIdx.y;
   float c = tex2D(tex, x, y);
   odata[y*width+x] = c;
```

- Stránka predmetu: https://michalcernansky.github.io/paralprg-fiit/
- Prednášky
 - Streda 17:00 až 18:40
 - Účasť povinná (v rámci možností)
- Cvičenia
 - Streda o 8:00, 10:00, 13:00 (-1.40) a o 15:00 (1.30a)
 - Účasť nepovinná (podľa potreby) v ľubovoľný termín
 - Kozultačný charakter
 - Nutnosť odprezentovať a obhájiť úlohy/projekty

- 1. úloha: Posix Threads (explicit threading, condition variables)
 - Synchronizačná úloha (PThreads alebo iný model) 5 týžden na cvičeniach (10b)
 - bude zadaná a **vypracovaná** na cvičení, max. čas na vypracovanie 90 min
- **2. úloha:** OpenMP a MPI 10 týždeň (20b)
 - Úloha bude zadaná v predstihu, bude možné ju vypracovať mimo cvičení a na cvičeniach ju treba odprezentovať (obhájiť)
 - 4 body za každý týždeň oneskoreného odprezentovania
 - je možné prezentovať iba počas cvičení
- **3. úloha:** Zvolená téma 12 týždeň (20b)
 - Spracovanie a odprezentovanie problému podľa zvolenej témy

- Spracovanie a odprezentovanie problému podľa zvolenej témy
 - Tému dohodnúť a odovzdať zadanie najneskôr v 10 týždni
 - Vypracovať a odprezentovať v 12 týždni
 - 4 body za každý týždeň oneskoreného odprezentovania
 - Je možné prezentovať iba počas cvičení
 - Prezentuje sa produkt a odovzdáva sa krátka správa spolu s produktom
- Možné témy:
 - Použitie metód a prostriedkov paralelného spracovania vo vašej bakalarskej práce alebo semestrálnom projekte – oznámiť aj vedúcemu
 - Spracovanie a odprezentovanie zvolenej problematiky
 - Témy z oblasti strojového učenia
 - Témy z oblasti počítačovej grafiky

- Podmienky absolvovania predmetu
 - Vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie všetkých úloh
 - Úlohy musia byť funkčné, v zhode so zadaním posúdi cvičiaci
 - Pri prezentácií je potrebné preukázať patričné vedomosti posúdi cvičiaci
 - Najneskoršie odovzdanie na cvičeniach do konca semestra (- body)
 - Získanie aspoň 20 bodov za prácu počas semestra
 - Získanie aspoň 4 bodov za synchronizačnú úlohu
 - Získanie aspoň 8 bodov za projekt
 - Získanie aspoň 56 bodov z celkového hodnotenie

 Prednášajúci aj cvičiaci si vyhradzujú právo udeliť bonusové body v prípade práce, ktorej kvalita alebo rozsah výrazne prevyšujú požadované parametre

- Plagiarizmus a iné formy akademickej nečestnosti budú posúdené v zmysle štúdijného poriadku fakulty
 - Hodnotenie predmetu FX
 - Informácia pre disciplinárnu komusiu